

Prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry pre školský rok 2017/2018

Test A

Pravopisné cvičenie

(Doplňte chýbajúce y/ý, i/í alebo iné písmená, interpunkčné a diakritické znamienka, číslovky vypíšte slovom!)

Túto úlohu vypracujte na 2. strane odpoved'ového hárka.

Úlohy z jazyka a literatúry

Ukážka č. 1

Prológ

Žili dva slávne, rozvadené rody
vo Verone, kde hráme našu hru.
Ich starý svár vždy nový rozbroj plodil,
prelieval občan občanovu krv.
Milenci dvaja, pod nešťastnou hviezdou
z nich narodení, svojim rodičom
mier vykúpili strastiplnou cestou
a smrťou uzmierili s domom dom.
Príbeh tej lásky, poznačenej smrťou,
i nenávisti, neznášajúcej hať,
čo zastala až nad ich **skazou krutou**,
radi by sme vám teraz ukázať.

(William Shakespeare - Rómeo a Júlia)

1. Nájdite **synonymum** k slovu **svár**
  - A) zmierenie
  - B) nezhoda
  - C) plač
  - D) smrť

2. Čo je **základným prvkom** výstavby textu Rómeo a Júlia ?
  - A) dialóg
  - B) debata
  - C) diskusia
  - D) monológ

3. Ako sa **končí príbeh lásky** Rómea a Júlie?
A) končí tragicky, smrťou Júlie
B) končí tragikomicky, smrťou Júlie
C) končí tragikomicky, smrťou Rómea
D) končí tragicky, smrťou hlavných hrdinov
4. Vypíšte **prívlastok** vo zvýraznenom slovnom spojení - **skazou krutou**
5. **Premena literárneho diela** na divadelnú alebo televíznu hru sa nazýva:
A) jednoaktovka
B) muzikál
C) inscenácia
D) veselohra
6. Čo tvorí **záväznú kompozíciu** klasickej tragédie?
A) expozícia, kolízia, kríza, peripetia, katastrofa
B) expozícia, konfúzia, kríza, peripetia, katastrofa
C) expedícia, konfúzia, kríza, peripetia, katastrofa
D) expedícia, kolízia, kríza, katastrofa, peripetia

Ukážka č. 2

Môj kamarát Jano pochádza z valala, ale býva v meste. Keď skákal z brezy, vytkol si kotník. Bars ho to bolelo. A k tomu všetkému dostal zlú známku z litiky.

7. Určte **jazykový štýl** ukážky č. 2.
8. Vo texte ukážky č. 2 nájdite **nepisovné slová** a nahraďte ich **spisovnými**
9. V ktorej možnosti sú slová patriace do rovnakého **jazykového štýlu**?
A) valal, krumple, dzifka, kapura, luna
B) ľudé, čarokrásny, kapura, švábka, vesna
C) dzifče, dzedzina, erpele, ništ, zelé
D) lkať, mesiačik, grule, džavot, pomme
10. V ktorej z možností sú **vetné členy** vety : *V okienku sa mihá žltkastý povrch planéty* určené správne?
A) príslovkové určenie miesta, slovesný prísudok, zhodný prívlastok, vyjadrený podmet, nezhodný prívlastok
B) príslovkové určenie miesta, slovesný prísudok, nezhodný prívlastok, vyjadrený podmet, zhodný prívlastok
C) príslovkové určenie času, neslovesný prísudok, zhodný prívlastok, vyjadrený podmet, nezhodný prívlastok
D) príslovkové určenie miesta, slovesný prísudok, zhodný prívlastok, vyjadrený podmet, zhodný prívlastok

11. Aké **jazykové prostriedky** využíva jazykový štýl, ktorým je napísaná ukážka č. 2?

- A) termíny, skratky, značky
- B) nárečové, slangové, citovo zafarbené
- C) knižné a cudzie slová
- D) básnické, biblické slová

12. Utvor zo základného tvaru podstatných mien podstatné mená v **genitíve množného čísla**:

dielňa -	štôľňa -
čistiareň -	továreň -
vodstvo -	loďstvo -

13. Označte **porekadlo**:

- A) Čo na srdci, to na jazyku
- B) Aj srdce ho od toho smútku bolelo.
- C) Srdcu by ste chceli rozkázať?
- D) Má naňho ťažké srdce.

14. Označte vetu, ktorá je napísaná **pravopisne správne**:

- A) K svojim rodičom bol prívetivý.
- B) So svojim učiteľom sa vždy dohodli.
- C) Rozumieš si so svojim otcom?
- D) Rozprával som sa so svojim bratom.

15. Určte, v ktorej z možností sú slovesá v tvare **slovesného podstatného mena**:

- A) čítajúci, volajúci, píšuci, maľujúci
- B) čítanie, volanie, písanie, maľovanie
- C) čítaný, volaný, písaný, maľovaný
- D) čítajúc, volajúc, píšuc, maľujúc

Ukážka č. 3

Z rudných surovín sa získava železo, olovo, zinok, meď a drahé kovy. Vyrábajú sa z nich predmety dennej potreby. Drahé kamene sa používajú nielen v klenotníctve, ale napríklad aj v technike a palubných prístrojoch kozmických lodí. Z nerudných surovín má veľký význam pre potravinársky a chemický priemysel ťažba kamennej soli. Stavebný materiál poskytujú horniny piesok, štrk, žula, čadič a iné.

16. Určte **slohový postup** v ukážke č. 3

- A) rozprávací
- B) opisný
- C) výkladový
- D) informačný

17. Určte **slohový útvar** ukážky č. 3
- A) výklad
  - B) správa
  - C) odborný opis
  - D) charakteristika
18. Určte, v ktorej z možností sú všetky slová **príslovky**:
- A) denne, dávno, blízko, rýchlo
  - B) denne, dávno, blízky, rýchlo
  - C) denne, dávny, blízko, rýchlo
  - D) denný, dávny, blízky, rýchly
19. Určte **prisudzovací sklad** vo vete: *Do Zemplínskeho Hradišťa bociany zvyknú prilietat' na Jozefa.*
- A) zvyknú prilietat' na Jozefa
  - B) bociany zvyknú
  - C) bociany zvyknú prilietat'
  - D) Zemplínskeho Hradišťa
20. Určte vetu, v ktorej je **správne vykanie**:
- A) Pán učiteľ, mohol by ste mi pomôcť s touto úlohou?
  - B) Želám vám, pán riaditeľ, aby ste bol úspešný a mal radosť zo svojej práce
  - C) Pán Polák, vy ste zasa prišli neskoro do práce a zmeškali ste dôležité informácie!
  - D) Pani učiteľka, bola by ste taká dobrá a ospravedlnila ma?
21. Označte vetu, v ktorej je **stavové sloveso**:
- A) Učiteľ položil knihu na stôl.
  - B) Strýko napokon našiel pero v taške.
  - C) Kvety vo váze nádherne rozkvitli.
  - D) Mama navarila výbornú večeru.
22. V ktorej z možností sú všetky slová **rozdelené správne**?
- A) sest-ra, štv-rtok, stĺp-ček, svet-ský, Bra-tis-la-va
  - B) sest-ra, štv-tok, stĺ-pček, svets-ký, Bra-ti-sla-va
  - C) ses-tra, štvr-tok, stĺp-ček, svets-ký, Bra-tis-la-va
  - D) ses-tra, štvr-tok, stĺp-ček, svet-ský, Bra-ti-sla-va
23. V ktorej z uvedených možností je **určitý slovesný tvar**?
- A) nakreslil
  - B) budem kresliť
  - C) kresliac
  - D) nakreslený
24. Prídavné mená napíšte v **druhom stupni**: úzky, riedky, veľký
25. Určte **skloňovací vzor** slova *gymnázium*

26. Chemizácia prostredia sa prejavuje vo všetkých zložkách prírody a ovplyvňuje náš každodenný život. Existuje už vyše štyri milióny umelo vyrobených látok a ročne vznikajú ďalšie tisíce. Niektoré z týchto prostriedkov a ich rozpadové zvyšky sa dostávajú do potravinových reťazcov, do pôdy a do vody a ohrozujú organizmy.

Uvedený text obsahuje:

- A) prirad'ovacie súvetia
- B) podrad'ovacie súvetia
- C) jednoduché vety
- D) zložené súvetia

27. V ktorej z možností sú všetky **tvary podstatných mien** utvorené **správne**?

- A) k lekárovi, kvôli Márie, oproti knižnice
- B) oproti škole, k spolužiakovi, kvôli deťom
- C) k babke, oproti školy, na pošte
- D) oproti kina, k Eve, kvôli mne

28. Utvorte **metonýmiu** : *Nájdeš ma v izbe číslo 30.*

29. Označte rad, v ktorom sa nachádzajú **pomnožné podstatné mená**, ktoré sa skloňujú podľa vzoru ulica

- A) okuliare, prázdninám, meninami
- B) Košice, ústam, vrátami
- C) narodeninami, dejinám, osýpky
- D) o Vianociach, saniam, v jasliach

30. Ktoré tvrdenie o nasledujúcej vete **je pravdivé**? *Tomáš a Peter kráčajú vedľa seba.*

- A) jednoduchá veta holá, dvojčlenná, neúplná
- B) jednoduchá veta s viacnásobným vetným členom, dvojčlenná, úplná
- C) jednoduchá veta, dvojčlenná, neslovesná, úplná
- D) jednoduchá veta, dvojčlenná, slovesná

Test A

Správne odpovede: 1B, 2.A, 3.D, 4.-krutou, 5.C, 6.A, 7. hovorový, 8. valal-dedina, kotník-členok, bars-veľmi, litiky-literatúry, 9.C, 10.A, 11.B, 12.dielní, čistiarní, vodstiev, štôlní, továrni, loďstiev, 13.A, 14.C, 15.B, 16.C, 17.A, 18.A, 19.C, 20.C, 21.C, 22.D, 23.A, 24.užší,redší,väčší, 25.mesto, 26.A, 27.B, 28.nájdeš ma na tridsiatke, 29.D, 30.B

Prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry pre školský rok 2017/2018

Test B

Pravopisné cvičenie

(Doplňte chýbajúce y/ý, i/í alebo iné písmená, interpunkčné a diakritické znamienka, číslovky vypíšte slovom!)

Túto úlohu vypracujte na 2. strane odpovedového hárka.

Úlohy z jazyka a literatúry

Ukážka č. 1

Ján Stropko, Poštová 37, 900 24, Veľký Biel

Danubius – elektrins a.s
Hronská 12
821 01 Bratislava

.....o prijatie do pracovného pomeru

Na úrade práce Bratislava – vidiek som sa dozvedel, že potrebujete vyučeného elektroinštalatéra. Po získaní výučného listu som 6 rokov pracoval v Elektrotechnických závodoch Bratislava ako údržbár silnoprúdových zariadení.

Z organizačných dôvodov som s organizáciou rozviazal pracovný pomer dohodou k 30.aprílu 2017.

Mám záujem pracovať u Vás, ak ma prijmete, nájdete vo mne svedomitého pracovníka, ktorý môže nastúpiť do práce 1.5.2017.

Som živiteľom 5-člennej rodiny, preto Vás prosím o rýchlu odpoveď na moju žiadosť.

S pozdravom

Ján Stropko

1. Doplňte slovo na ..... miesto ukážky č.1.
2. Ktoré **žánre (útvary)** sú charakteristické pre administratívny štýl ?
  - A) báj, epos, groteska, žiadosť, vtip
  - B) prejav, referát, prednáška, životopis, diskusný príspevok
  - C) zápisnica, vyhláška, inzerát, pozvánka, reklamácia
  - D) úvodník, recenzia, posudok, zákon, interview
3. V ktorej možnosti je správne uvedený jazykový štýl a žáner?
  - A) umelecký štýl, žiadosť
  - B) publicistický štýl, recenzia
  - C) administratívny štýl, poviedka
  - D) náučný štýl, oznam

Ukážka č. 2

Listy sa pečatili oddávna. Pečať overovala pisateľ a potvrdzovala ..... listu. Najskôr sa na pečatenie ..... jemná hlina. Pečať sa dávala na spoj zloženého či ..... listu alebo sa k nemu ..... voľne na šnúrke.

4. Na zakrytých miestach textu majú byť (v uvedenom poradí) slová
  - A) úpravu, používala, zrolovaného, pripevnila
  - B) pravosť, užívala, skomoleného, pripevnila
  - C) úpravu, užívala, zrolovaného, zapla
  - D) pravosť, používala, zrolovaného, pripevnila
5. *Ako to medzi (my) začalo? Keď som prechádzal popri (ona), zakývala (ja).*
 Ktorými **tvarmi zámen** možno nahradiť základné tvary slov v zátvorkách?

A) nami, nej, mi	B) nami, jej, my
C) nás, nej, mi	D) nás, jej, my
6. Označte, v ktorej časti **je správne** napísaná priama reč.
  - A) „To teda je“, povedal Casal.
  - B) „Och, že či, povedala.“
  - C) „Potom ho musím i ja ochutnať“, povedal som.
  - D) Váš syn? Spýtala sa.
7. Určte **vetné členy** vo vete:
Jasný pohľad tmavých očí prenikal človekovi do duše.
8. V ktorom z uvedených slov **sa neuplatňuje** pravidlo o rytmickej krátení?

- A) súčiastka   B) vládnuci   C) poviedkar   D) čítanie

9. Označte **východoslovenské nárečia** :

- A) hornotrenčianske, trnavské, záhorské
B) liptovské, turčianske, zvolenské
C) spišské, spišsko-šarišské, zemplínske
D) abovské, užské, sotácke

10. Označte najvýstižnejšie **vysvetlenie porekadla**: *Za málo peňazí málo muziky.*

- A) Bohatý chce ešte viac.
B) Kto nič nemá, nech sedí doma.
C) V mladosti si našetri, v starobe budeš mať.
D) Keď máš málo peňazí, môžeš aj málo kúpiť.

11. Označte možnosť, v ktorej je **synonymum** k slovu *voľačo* :

- A) voľakto   B) ktosi   C) čo   D) niečo

12. V ktorej z možností sa nachádza **jednočlenná slovesná veta** ?

- A) Nehnevaj sa !   B) Rýchlo sme veslovali k brehu.
C) Nepomôže nám už nik.   D) V ušiach mi prudko hučalo.

Ukážka č. 3

Život

„Som vo znamení pokoja,
preds zvem ťa, Život, do boja
od ranných do večerných zôr
pre krásnu dcéru čiernych hôr.

...

Ó, Život, hore! Stroj sa, stroj,
osedlaj koňa, čisti zbroj:
než v údolí sa zvečerí,
čakám ťa, život, v pancieri.

(Krasko – Verše)

13. Napíšte, k akému **literárnemu druhu** patrí ukážka číslo 3.

14. Aký **rým** sa nachádza v ukážke č. 3?

- A) združený   B) obkročný   C) striedavý   D) prerývaný

15. Zaraďte autora ukážky č. 3 do príslušného **literárneho obdobia**.

Ukážka č. 4

Milý dedko!

Ten čas tak rýchlo letí. Akoby to bolo včera, keď sme boli spolu cez prázdniny na rybačke a onedlho sú **Vianoce**. Viem, že som sa dlho neohlásil, ale to tempo v škole je veľmi rýchle a na častejšie návštevy zasa bývaš ďaleko. Oboznámim Ťa aspoň listom, čo je nového.....

S pozdravom Tvoj vnuk Janko

16. Ktorá možnosť **zodpovedá** ukážke č.1?
A) administratívny štýl, rozprávací slohový postup, list
B) umelecký štýl, opisný slohový postup, súkromný list
C) hovorový štýl, rozprávací slohový postup, súkromný list
D) publicistický štýl, opisný slohový postup, súkromný list
17. Medzi **slohové útvary** administratívneho jazykového štýlu **patrí**:
A) úradný list   B) sonet   C) slávnostný príhovor   D) recenzia
18. V podčiarknutej vete ukážky č. 4 **sa uplatňuje** :
A) klesavá melódia   B) stúpavá melódia
C) polostúpavá melódia   D) klesavo-stúpavá melódia
19. Uveďte **skloňovací vzor** zvýrazneného slova v ukážke č.4.
20. Označte skupinu slov so **slabikotvornou spoluhláskou l/ í, r/ ř** :
A) slnko, vlk, žltý, krk, hrb
B) platba, hrad, klamstvo, hladný, vlek
C) prak, hazard, mlynské, mrak, trup
D) brat, brucho, blatový, chrup, flauta
21. Akým **písmom** píšeme dnes?
A) cyrilikou   B) hlaholikou   C) latinkou   D) azbukou
22. Označte **nesklonné** podstatné meno:
A) múzeum   B) skóre   C) more   D) kino
23. V ktorom z uvedených slov **vyslovujeme** “v”?
A) všetci   B) hrdinov   C) včely   D) havran
24. V ktorej z možností sú všetky **slová cudzieho pôvodu** napísané správne z hľadiska pravopisu?
A) signál, systém, mikrofón, rytmus, vitamín
B) sygnál, systém, mikrofón, rytmus, vitamín
C) signál, systém, mykrofón, ritmus, vitamín
D) signál, systém, mikrofón, ritmus, vitamín

25. V ktorej z možností je **správne** vysvetlený pojem ?

- A) fauna – rastlinstvo
- B) autobiografia- životopis básnikov
- C) imitácia- napodobenina
- D) dementovať- vyhlásiť za pravdivé

26. Milka podobných kliatob ani zlorečení nikdy nepočula.

Urč **slovný druh** a **gramatické kategórie** (rod, číslo, pád, osoba, číslo, čas, spôsob, rod, vid) podčiarknutých slov.

Ukážka č. 5

Prvý večer som teda zaspal na piesku, tisíc míľ od akéhokoľvek obývaného kraja.

Bol som oveľa opustenejší ako strokotanec na plti uprostred oceánu. Tak si viete predstaviť, aký som bol prekvapený, keď ma na svitaní zobudil čudný hlások.

Povedal:

„Prosím ... nakresli mi ovečku!“

„Čože?“

„Nakresli mi ovečku ...“

Vyskočil som na rovné nohy, akoby do mňa udrel blesk. Poriadne som si pretrel oči. Dobre som sa pozrel. A zazrel som zvláštneho človeka, ktorý ma vážne pozoroval.

(A. de Saint-Exupéry – Malý princ)

27. Do akého **jazykového štýlu** zaradíme ukážku č. 5?

- A) publicistický
- B) umelecký
- C) rečnícky
- D) administratívny

28. Určte zvýraznenú vetu v ukážke č. 5 podľa **obsahu, členitosti a zloženia**:

- A) oznamovacia veta, jednočlenná slovesná, jednoduchá rozvitá
- B) oznamovacia veta, dvojčlenná neúplná, jednoduchá rozvitá
- C) oznamovacia veta, dvojčlenná úplná, jednoduchá rozvitá s viacnásobným prívlastkom
- D) oznamovacia veta, jednočlenná neslovesná, jednoduchá holá veta

29. Ktorý **slohový postup** prevláda v ukážke č. 5 ?

- A) informačný
- B) opisný
- C) výkladový
- D) rozprávací

30. Akým **slovným druhom** je podčiarknuté slovo v ukážke č. 5?

- A) predložka
- B) častica
- C) príslovka
- D) predložka